

04.01.2024

Vážení,

s potěšením Vám předkládám nejnovější naši publikaci, pod názvem "Slabá a nepřipravená společnost", který se zaměřuje na aktuální a naléhavý problém připravenosti společnosti krizové situace. Cílem tohoto textu je nejen poukázat na nedostatky v našem systému, ale především představit konkrétní a inovativní řešení: projekt Národního institutu pro obranu a bezpečnost "Dobrovolná příprava občana ČR - krok k bezpečné budoucnosti".

Tento článek v sobě spojuje důkladnou analýzu současného stavu naší společenské odolnosti vůči přírodním, vojenským a zdravotním krizím s návrhem efektivního a přístupného řešení. Projekt "Dobrovolná příprava občana ČR" je navržen tak, aby posílil schopnosti jednotlivců čelit budoucím výzvám a zároveň podpořil koordinovanou spolupráci mezi různými sektory naší společnosti.

Věřím, že právě tento projekt představuje krok k bezpečnější budoucnosti. Nabízí realistický, komplexní a uchopitelný přístup, který může sloužit jako vzor pro další iniciativy. Jeho unikátnost spočívá v dobrovolném zapojení občanů, což vede k většímu povědomí o bezpečnostních otázkách a posiluje společenskou soudržnost.

V článku zdůrazňuji, jak je důležité, aby se veřejnost stala aktivním partnerem ve vytváření bezpečnějšího prostředí, a ukazuji, že "Dobrovolná příprava občana ČR – krok k bezpečné budoucnosti" je praktickým a efektivním krokem k dosažení tohoto cíle. Argumentuji, že tento přístup může významně přispět k odolnosti společnosti proti nečekaným událostem a posílit naši schopnost adaptace a reakce na krizové situace.

Tento článek je napsán s hlubokým přesvědčením a nadějí, že jeho obsah může přispět k důležitému veřejnému diskurzu a nabídnout konstruktivní řešení pro zlepšení naší společenské odolnosti. Jsem přesvědčen, že bude pro Vás nejen informativní, ale i inspirativní a motivující.

Děkuji za zvážení mého příspěvku a těším se na možnost přispět k rozvoji dialogu o bezpečnosti a připravenosti.

Stanislav Gazdik, MBA,
ředitel institutu obrany

Slabá a nepřipravená společnost

V současném světě, kde se rychlost změn neustále zvyšuje a globální hrozby se stávají stále komplexnějšími, stojíme před nelehkou úlohou: systémově, co možná nejvšestranněji připravit naši společnost na nejistou a často turbulentní budoucnost. Z historických i současných událostí ve světě a bohužel nyní i v naší zemi vyplývá, že připravenost na různé krizové scénáře, ať už jsou vojenské, přírodní, zdravotní či technologické, je zásadní pro udržení stability a bezpečnosti ve společnosti.

Tento článek přináší pohled na minulost i současnost naší společnosti v rámci její připravenosti na krize, poskytuje hodnocení současných nedostatků a nabízí návrhy na zlepšení její celkové odolnosti a připravenosti.

Historie a budoucnost nám jasně ukazují zmíněné aspekty a dle mého názoru, je nezbytné zavést předmět jako například navrhovaný projekt Národního institutu pro obranu a bezpečnost pod názvem „Dobrovolná příprava občana ČR – krok k bezpečné budoucnosti“ (s obsahem civilní ochrany, civilní obrany, branné výchovy a mnoha dalšími tématy) jako samostatný předmět. Tento předmět by měl být součástí vzdělávacího programu od prvního ročníku základní školy až po poslední ročník před maturitou na středních školách, ideálně v rozsahu jedné hodiny týdně, vedený veterány a hrdiny IZS.

Pro střední školy považuji za nutné aktualizovat učební obsah. V současných učebních materiálech chybí například kapitoly zabývající se terorismem, ochranou škol před teroristickými útoky, které se už odehrály i na našem území, informace o epidemiích, které se staly zvláště relevantními během současné koronavirové krize, kapitoly týkající se kyberterorismu a hackerských útoků, ochrany vodních zdrojů, postupů při výpadku vody, kapitola o výpadku elektrické energie a příslušných krizových opatřeních, základy psychologie v krizových situacích, principy krizového řízení a další související témata. Tento přístup by měl být v souladu s cíli projektu, Dobrovolná příprava občana ČR – krok k bezpečné budoucnosti, který zdůrazňuje význam připravenosti na různé druhy krizových situací.

Krátká historie připravenosti občana

Z historických pramenů je zřejmé, že v průběhu vývoje lidské společnosti vznikaly ve světě různé systémy, které preferovali a aktivně podporovali prioritně vybrané druhy užitých tělesných cvičení, filosofii a životní styl jako uceleného systému fungování té které společnosti. Mezi takové nejznámější systémy patřila např. Helénská společnost, zejména pak městský stát Sparta. Další známé tělovýchovné systémy existovaly a existují např. v Asii, kde představovaly především školy sebeobran, bojového umění a životní filozofie poskytující členům takové organizací velmi významnou složku mentální výchovy a připravenosti na krize.

Nejvýznamnější tělovýchovný systém v českých zemích představovalo sokolské hnutí, jehož zakladatelem byl dr. Miroslav Tyrš. Vznikaly moderní základy sportovní gymnastiky, atletiky, turistiky a některých branných činností. V roce 1935 bylo Ministerstvem školství vydáno nařízení, které směřovalo k začlenění branné výchovy do osnov škol. Tento výnos kladl důraz nejen na morální a občanskou výchovu, ale také na rozvíjení znalostí a dovedností důležitých pro osobní bezpečnost, včetně fyzické přípravy a aktivit v přírodě. Branná výchova byla integrována do všech předmětů a úrovní národních škol.

Vzhledem ke zhoršující se bezpečnostní situaci v Evropě a s ohledem na značnou roztržičnost občanských aktivit zaměřených na zvýšení fyzické zdatnosti populace přijalo Národní shromáždění dne 1. července **Zákon o branné výchově**, kterým se vzdělávací péče státu systémově a centralizovaně rozšířila o tento aspekt výchovy mladé

populace Československého státu. Branná výchova byla povinnou pro žáky veřejných škol všech druhů a stupňů a vyučovala se na národních školách od počátku povinné školní docházky až do jejího skončení. Všem těmto cílům významně napomáhaly masové organizace jako například Sokol, Skaut, Dělnická tělovýchovná jednota a další. Je nutné dodat, že důslednému celospolečenskému účinku před vypuknutím 2. Světové války bránila zejména nedokončená metodika a organizace i nevyřešený vztah k menšinám.

Další součástí systému branné připravenosti země se po skončení 2. Světové války a s ohledem na zkušenosti získané během války - stal **Svaz brannosti (SB)**, který vznikl na základě dekretu prezidenta republiky č. 125/1945 Sb. ze dne 27. října 1945 jako jediná celostátní veřejnoprávní organizace přejímající brannou výchovu pod přímým dozorem Ministerstva národní obrany (MNO). Svoji činnost Svaz brannosti ukončil dne 10. června 1949 na základě zákona č. 138/1949 Sb. ze dne 11. května 1949. Jeho práva a závazky přešly na stát, respektive na vojenskou správu, později větší část aktivit převzal SVAZARM.

Do poloviny sedmdesátých let se branná výchova i civilní obrana zaměřovala především na hrozbu válečného konfliktu s použitím zbraní hromadného ničení, tedy zbraní jaderných, chemických a biologických. Od poloviny sedmdesátých let se do branné výchovy a civilní obrany zařadila i témata související s přírodními a průmyslovými katastrofami.

Po roce 1989 zmizela z veřejného prostoru (z osnov základních i středních škol) Branná výchova, stejně jako systém „Civilní obrany“. K určitému, omezenému návratu vzdělávání se v dané oblasti došlo v roce 2004, kdy se Ochrana člověka při mimořádných událostech stala součástí rámcově vzdělávacích plánů. Jedná se o základní, střední odborné i gymnaziální vzdělávání. Každá škola musí na základě rámcově vzdělávacích programů určit školní vzdělávací programy se zakomponovanými prvky branné výchovy-bohužel i podle závěrů České školní inspekce není toto řešení příliš efektivní, pokud jde o reálně dosahované znalosti této specifické problematiky.

V současné době dochází k obnově branné výchovy, nyní prezentované pod pojmem „obrana státu“. Od 1. září 2013 byl upravený Rámcový vzdělávací program pro základní školy, který zahrnuje nově téma přípravy občanů na obranu státu, takzvaný „POKOS“. Tato změna je v souladu s Konceptí přípravy občanů k obraně státu, kterou vláda schválila 16. ledna 2013 usnesením č. 38. Vzdělávací obsah týkající se obrany státu, podle plk. Ing. Gerháta z roku 2018, je integrován do oblastí "Člověk a jeho svět" a "Člověk a společnost". Aktuálně se obrana státu vyučuje pouze na prvním a druhém stupni základních škol, ale plánuje se její rozšíření i na střední školy v nadcházejících letech.

Postoj občana k připravenosti

Postoj veřejnosti k připravenosti občana na krizové i mimořádné události je často charakterizován nezájmem a laickým přístupem. Tento fenomén je způsoben řadou faktorů. Jedním z nich je nedostatečná osvěta o významu připravenosti a o tom, jaký dopad mohou mimořádné události mít na jednotlivce i komunity. Mnoho lidí má mít pocit, že se je krize netýkájí přímo, nebo že pravděpodobnost vzniku katastrofické situace je nízká. Však i naši politici hrdě hlásají, že v naší zemi se nám nemůže nic stát. Někteří politici si to dnes začali uvědomovat, ale až dnes, kdy bylo nutné čelit opět přímým hrozbám na našem území, tak otočili větu na „představa o tom, že se nám nemůže nic stát je nebezpečná a zdůrazňuje význam bezpečnosti pro prosperitu země“. Jak laciné!

Dalším důvodem může být pocit přesycení informacemi nebo takzvané "katastrofické únavy", kdy neustálé zprávy o katastrofách a krizích vedou k pocitu bezmocnosti a apatie. V důsledku toho lidé mohou přestat vnímat tyto informace jako relevantní a důležité pro svůj každodenní život. Někteří lidé také mají pocit, že se na krizové situace nedá adekvátně připravit, nebo že zásahy a opatření by měly být zcela a pouze v rukou odborníků a vládních struktur. Tento názor opět vede k pasivnímu přístupu a spoléhání se na to, že v případě nebezpečí budou za občany rozhodovat a jednat jiní.

Vzdělávací programy a osvětové kampaně musí být cíleně zaměřeny na překonání těchto bariér. Je důležité ukázat občanům, že i základní znalosti a příprava mohou v krizových situacích výrazně zvýšit jejich bezpečnost a schopnost adekvátně reagovat. Zároveň musí být poskytovány jasné a praktické informace o tom, co lze v rámci přípravy na různé druhy mimořádných událostí dělat.

Fyzický stav populace

Současná situace, kde výzkumy ukazují na alarmující pokles fyzické a psychické odolnosti, a to nejenom mladých Američanů pro vojenskou službu, je znepokojujícím odrazem širšího globálního trendu. Závažnost tohoto problému je zřejmá, když se uváží, že v roce 2023 bylo 80 % Američanů ve věku 17 až 24 let nezpůsobilých k vojenské službě, což je značný nárůst oproti 71 % v roce 2017. Hlavní příčiny této nezpůsobilosti – nadváha, drogová závislost, nevyhovující fyzické a duševní zdraví, nedostatek vzdělání a kriminální historie, toto jsou symptomy hlubších společenských problémů.

Tento vzestupný trend nezpůsobilosti mladé generace pro vojenskou službu a další složky integrovaného záchranného systému nás nutí přehodnotit základní přístupy k výchově a vzdělávání. Historický vývoj, kdy po skončení studené války a s koncem povinné vojenské služby ve mnoha zemích došlo k poklesu důrazu na brannou výchovu, nyní působí jako překážka v budování odolné a připravené společnosti. Vzdělávací systémy, které se začaly více soustředit na civilní kompetence a opomíjely přípravu na krizové situace a obrannou výchovu, nyní čelí výzvě integrovat tyto aspekty zpět do svých programů. Tato situace nás vede k zásadnímu zamyšlení: Nezmeškali jsme již příležitost adekvátně připravit mladou generaci na výzvy, které přináší současný svět?

Aktuální trend ukazuje na důležitost obnovy fyzické a psychické připravenosti, která je nezbytná pro členění současným i budoucím bezpečnostním hrozbám. Navíc, je třeba se zaměřit na zlepšení psychické stability občanů, což je kritický faktor pro schopnost společnosti čelit moderním výzvám. To vyžaduje komplexní přístup, který spojuje vzdělání, zdravotní prevenci a opatření proti kriminálnímu chování, aby byla zlepšena fyzická a mentální kondice mladých lidí pro vojenské, bezpečnostní i civilní účely.

Globální bezpečnostní situace

Jsme si vědomi toho, že svět za posledních třicet let není (přesněji řečeno nikdy nebyl) opět bezpečným místem, jak někteří opakovaně hlásají. Po roce 1989 se rozšířily zbraně hromadného ničení, když Pákistán získal jaderné schopnosti v roce 1998 a Severní Korea v roce 2005. S koncem afghánské války se z mudžahedínů zrodila Al-Kajda, teroristická skupina, která uskutečnila několik významných útoků. Její ideologický nástupce, Islámský stát, pak mezi lety 2013 a 2017 terorizoval Evropu a surově vládl v částech Sýrie a Iráku. Arabské jaro, které započalo v roce 2011, způsobilo rozklad několika stabilních autoritářských režimů v arabském světě, směřující k občanským válkám a chaosu. Zároveň poslední dekádu, provází masové migrace z chudých a válečných regionů Afriky a Asie, přičemž

tyto migrace jsou cíleně zneužívány teroristy. K tomuto kontextu je třeba přidat i současný konflikt na Ukrajině, stejně tak, jako stejně aktuální konflikt mezi Izraelem a Palestinci, které od roku 2022 významně ovlivnily mezinárodní vztahy, bezpečnostní dynamiku v Evropě a vyvolal globální politické a ekonomické důsledky.

Konflikty se neomezují pouze na rizika s vojenskou tematikou. I v oblasti přírodních a zdravotních hrozeb je situace znepokojivá. Svět se musel vypořádat s řadou vážných epidemických onemocnění, jako byly SARS, MERS a Ebola. Neustále čelíme globální pandemii COVID-19, která zásadně ovlivnila celý svět, včetně české republiky, a je velmi pravděpodobné, že její dopady vyústí v rozsáhlou ekonomickou krizi. V roce 2011 byla svědkem katastrofy v jaderné elektrárně v Japonsku, která, spolu s černobylskou katastrofou, patří mezi nejvážnější jaderné nehody v historii. Tyto incidenty ukázaly, že i v pokročilých průmyslových národech existuje riziko podobných jaderných havárií.

Klimatické změny a jejich důsledky – malá připomínka, že i v rámci české republiky se odehrály tři zásadní povodně: první v roce 1997 zasáhla Moravu, druhá v roce 2002 postihla oblasti v Čechách, včetně rozsáhlého zatopení Prahy, a třetí v roce 2013 opět ovlivnila části Čech. Tyto povodně si vyžádaly desítky obětí, stovky zraněných a způsobily obrovské materiální škody pro firmy i postižené obyvatele. Kromě toho se česká republika každoročně potýká s menšími povodněmi, které rovněž přinášejí ztráty na životech a majetku. A nejde jenom o povodně. Vzhledem k dlouhým obdobím sucha stále častěji dochází ke vzniku rozsáhlých požárů.

Mezi hrozící krizové situace s celospolečenskými důsledky patří v neposlední řadě i hrozby spojené s kybernetickými útoky, zejména pak hrozba výpadku zásobování obyvatelstva elektrickou energií s následným zhroucením celé existenčně významné infrastruktury.

Tyto reálně proběhlé i hrozící bezpečnostní události nás jasně upozorňují na nezbytnost civilní ochrany a připravenosti občana na krizové situace, která by měla být znovu začleněna do výchovných a vzdělávacích programů ve školách. V minulých letech, ale i dnes je její důležitost nesprávně podceňována a vzdělávání v této oblasti je neustále opomíjeno. Některá témata týkající se Ochrany člověka při mimořádných událostech jsou pro stupně základních škol detailně vypracována a příklady témat pro jednotlivé ročníky lze najít, například, v publikaci s názvem „Podklady k výuce témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí v základních školách“. Pokud jde o střední školy, situace v oblasti výuky a učebních materiálů pro Ochranu člověka při mimořádných událostech není ideální. Často jsou používány stejné výukové materiály jako pro druhý stupeň základních škol, což považují za nedostačující. Na rozdíl od základních škol, kde, přestože existují určité nedostatky, je k dispozici mnoho učebnic a interaktivních multimediálních výukových nástrojů, na středních školách se nabízí pouze jedna učebnice na toto téma. Kniha, nazvaná "Ochrana člověka za mimořádných událostí" od autora Petra Linharta, se zaměřuje na přírodní katastrofy a je určena k zařazení do výuky zeměpisu a přírodopisu.

Máme problém

Čelíme vážnému problému. Historie ukazuje na pokles ve vzdělávacím sektoru, což vyústilo v obtížnou situaci, kde je nezbytné dohnat zameškané příležitosti v přípravě a motivaci mladé generace. Zdá se, že rozhodnutí našich politických lídrů, často ovlivněná nedostatkem znalostí nebo apatií, přispěla k oslabení původního zaměření vzdělávacích programů. Pro pochopení současných výzev je prospěšné se podívat na klíčová historická rozhodnutí a jejich dopad na dnešní situaci.

Mé osobní načerpané zkušenosti v době působení v řadách cizinecké legie a ze služby na oddělení DSPLE (division statistique et protection personnels de la légion étrangère) ve výběrovém středisku cizinecké legie mi poskytly unikátní pohled na problematiku výběrových procesů v bezpečnostních složkách. Jako člen tohoto oddělení, které je přímo pod kontrolou generála cizinecké legie a má jeho plnou důvěru, jsem byl pověřen výběrem nováčků ze slovanských zemí a dalších kandidátů včetně Francouzů, Čechů, Slováků, Rusů, Bulharů, Jugoslávců a Poláků. Tyto zkušenosti z cizinecké legie ukazují, že kandidáti se dělí do tří základních skupin. První skupina má jasné cíle a touží po kariéře profesionálního vojáka. Druhá skupina se snaží uniknout problémům v osobním životě nebo má problémy se zákony a hledá nový restart. Třetí skupina se skládá z jedinců, kteří nemají jasné životní cíle a vojenský život pro ně zůstává neznámý. Každý z nich přichází s odlišnou motivací a úrovní připravenosti. Cizinecká legie si však klade důraz na důsledný výběrový proces a stanovuje minimální požadavky na připravenost kandidátů, což zajišťuje, že ti, kdo jsou přijati, splňují určité standardy. Tento systém by mohl sloužit jako model pro jiné organizace a oblasti společnosti, obzvláště tam, kde je důležitá jak fyzická, tak psychická zdatnost.

Navzdory různým důvodům, proč se lidé do legie hlásí, a rozdílnému stupni připravenosti, je vysoká míra motivace a odhodlání vidět u mnoha kandidátů, kteří se nebojí i opakovaných pokusů o přijetí, i když byli dříve neúspěšní. Tento přístup, založený na vytrvalosti a odhodlání, by mohl být klíčový pro výběrové procesy v širším kontextu společnosti. Tato zkušenost poukazuje na potřebu zvážit systémový a důsledný přístup k výběrovým řízením, podobný modelu cizinecké legie. Takový přístup by mohl zlepšit celkovou připravenost kandidátů a zároveň zvýšit kvalitu výběru do klíčových pozic a zejména tam, kde jsou kladeny vyšší nároky na fyzickou a mentální odolnost. Implementace takového systému musí významně přispět k zvýšení schopnosti společnosti čelit různorodým výzvám v oblastech vojenské, bezpečnostní i civilní služby.

Aktuální trend ukazuje na alarmující pokles fyzické a psychické připravenosti obyvatelstva, což se odráží i ve změnách ve výběrových řízeních do bezpečnostních složek. Zatímco v minulosti byly tyto procesy koncipovány tak, aby selektovaly kandidáty s vysokou mírou odolnosti a připravenosti, současné postupy se zdají být méně náročné a možná i méně efektivní ve vytěžení těch nejlepších uchazečů. Moderní technologie a usilování o zjednodušení procesů mohou nechtěně přispívat k erozi fyzické kondice a odolnosti jedinců, což má za následek nedostatečnou připravenost na současné hrozby. Statistiky navíc potvrzují, že psychická stabilita jak mladší, tak i starší generace je v současné době kriticky nízká, což může mít negativní dopad na schopnost společnosti čelit výzvám dnešní doby. Je zřejmé, že potřebujeme posílit jak fyzické, tak psychické aspekty vzdělávání a přípravy na obranu, aby byly v souladu s narůstajícími nároky na bezpečnost a odolnost vůči potenciálním hrozbám.

Politická rozhodnutí

Politická rozhodnutí často reflektují vytvořenou složitou mozaiku faktorů, které zahrnují i jako výmluvu na ekonomické tlaky, mezinárodněpolitické klima nebo aktuální veřejné nálady. Rozpočtová omezení jsou pravidelně klíčovým bodem, který vede k osekávání i již připravených programů, jako jsou branná výchova a příprava na krizové situace, což je považováno za méně naléhavé ve srovnání s okamžitými sociálně ekonomickými potřebami.

V současné mezinárodní bezpečnostní situaci, která je značně ovlivněna konfliktem na Ukrajině, se znovu ukazuje, že důraz na vojenskou připravenost je nejen relevantní, ale nezbytný. Tradiční vojenské konflikty, které mnozí považovali za relikty minulosti, se bohužel staly opět aktuálními a ukazují na potřebu robustní obranné strategie. Tato situace jasně poukazuje na to, že i v éře hybridních a kybernetických hrozeb, které vyžadují adaptivní a

komplexní přístup k branné připravenosti, musí být tradiční vojenské a obranné schopnosti udržovány a rozvíjeny. Současný konflikt zdůrazňuje význam taktické pružnosti, jakož i schopnosti rychle reagovat na konvenční vojenské akce a zajistit obranu a bezpečnost státu.

Veřejné mínění a jeho vliv na politické rozhodování také nemůže být podceněno. Ve společnosti, kde je vojenská služba vnímána jako zastaralá nebo nepopulární, mohou politici cítit tlak, aby se zaměřili na jiné oblasti. Rovněž rozhodovací procesy mohou být zkomplikovány nedostatkem odborných znalostí. Když se politici spoléhají na omezený počet zdrojů nebo nevyužívají dostupná expertní hodnocení, mohou přijímat rozhodnutí, která neodpovídají skutečným potřebám nebo nezohledňují všechny důsledky.

Apatie k otázkám obrany a bezpečnosti je rovněž zásadní problém, zvláště když přímé hrozby nejsou vnímány jako bezprostřední. Tento nedostatek naléhavosti vede k tomu, že se v oblasti přípravy na mimořádné události a obrany nedělají potřebné investice nebo se nedává dostatek prostoru pro inovace a rozvoj. Proto, je nezbytné zdůraznit význam neustálého vzdělávání politiků v oblasti bezpečnostních a obranných otázek, stejně jako potřebu posilování komunikace mezi odborníky a rozhodovacími orgány. To může pomoci zajistit, že politická rozhodnutí budou informovaná, proaktivní a odpovídající na skutečné potřeby společnosti v časech míru i potenciálního konfliktu.

Závěrem

Dospěl jsem k závěru – a jistě nejsem jediný – že současný stav je vzdělávání nedostatečný a že úroveň připravenosti žáků, studentů i širší populace na řešení krizových situací výrazně zaostává za úrovní rizik a hrozeb, kterým je dnešní společnost vystavena. Navrhuji proto začlenit projekt „Dobrovolná příprava občana ČR – krok k bezpečné budoucnosti“ jako samostatný, nejen průřezový, předmět do Rámcových vzdělávacích programů pro základní, střední školy i navíc je důležité rozšířit tento přístup i na další vzdělávací instituce, jako jsou univerzity a další vyšší vzdělávací zařízení. Tyto instituce hrají klíčovou roli v přípravě budoucích generací a profesionálů, kteří by měli být rovněž vybaveni potřebnými znalostmi a dovednostmi pro řešení mimořádných událostí a krizí. Zahrnutí témat týkajících se připravenosti občana na krizové i mimořádné události do jejich vzdělávacích programů je proto nezbytné pro posílení celkové odolnosti společnosti proti rizikům a hrozbám současného světa.

Spolupráce s odborníky a institucemi z různých oblastí je nezbytná pro zajištění, že přijaté strategie a opatření jsou realistické, účinné a odpovídají aktuálním potřebám. Vzhledem k rychle se měnícímu bezpečnostnímu prostředí musí být navrhované strategie a plány flexibilní a schopné přizpůsobit se novým hrozbám a výzvám.

Klíčové je pravidelné monitorování a hodnocení provedených kroků, aby bylo možné včas identifikovat a reagovat na možné nedostatky nebo nové výzvy. Zásadní je také zapojení veřejnosti a udržování transparentnosti v celém procesu, což přispívá k získání důvěry a podpory občanů. Vláda musí veřejnost průběžně informovat o pokroku a aktivně vyhledávat zpětnou vazbu jako součást neustálého zlepšování a adaptace strategií.

Je nezbytné, aby vláda a všechny zúčastněné strany pochopily naléhavost situace a uskutečnily potřebné kroky k zajištění, že bezpečnostní strategie pro rok 2024 a následující léta se stanou reálnými a účinnými nástroji pro posílení bezpečnosti a odolnosti české republiky. Pouze tak bude možné zajistit, že naše společnost bude lépe připravena na budoucí výzvy a že "vlak příležitosti efektivní připravenosti" nám definitivně neujede.

Národní institut pro obranu a bezpečnost, s jeho komplexním projektem "Dobrovolná příprava občana ČR – krok k bezpečné budoucnosti", je příkladem proaktivního přístupu k řešení těchto výzev. Tento projekt představuje významný krok vpřed v přípravě občanů na různorodé krizové situace. Jeho cílem je poskytnout občanům nejen potřebné informace a dovednosti pro čelění potenciálním hrozbám, ale také podpořit rozvoj fyzické zdatnosti a psychické odolnosti naší společnosti. Klíčovým aspektem projektu je také jeho flexibilita a adaptabilita na měnící se bezpečnostní prostředí. V dnešním rychle se měnícím světě je schopnost přizpůsobit se novým hrozbám a výzvám nezbytná. Projekt "Dobrovolná příprava občana ČR" je dynamický a neustále se vyvíjející, aby reflektoval aktuální bezpečnostní trendy a potřeby společnosti.

Celkově Národní institut pro obranu a bezpečnost ukazuje, že přístup k přípravě na krizové situace je nejen možný, ale i nezbytný pro budování silné, odolné a dobře připravené společnosti. Tento projekt může sloužit jako vzor pro další iniciativy a programy, které mají za cíl zlepšit bezpečnost a připravenost na národní i mezinárodní úrovni.

Navazujeme také na odkaz předsedy vlády z bezpečnostní strategie české republiky pro rok 2023, který zdůrazňuje, že "občan není jen konzumentem, ale také spolutvůrcem bezpečnosti", je zřejmé, že vláda si klade za úkol nejen informovat a chránit občany, ale také aktivně je zapojovat do procesu zajišťování bezpečnosti. Toto prohlášení zdůrazňuje důležitost občanské spolupráce a angažovanosti v bezpečnostních otázkách a představuje důležitou změnu v přístupu k bezpečnostní politice.

Projekt "Dobrovolná příprava občana ČR – krok k bezpečné budoucnosti" od Národního institutu pro obranu a bezpečnost je v souladu s touto filozofií. Tím, že klade důraz na edukaci a aktivní účast občanů v rámci svých programů, tento projekt naplňuje vizi vlády o vytváření společnosti, kde každý jedinec přispívá ke společné bezpečnosti.

Toto uznání roli občana jako spolutvůrce bezpečnosti je klíčové pro vytvoření efektivní a odolné společnosti. Vláda tedy má nejen povinnost poskytovat nezbytné zdroje a podporu pro tyto iniciativy, ale také vytvářet příležitosti a prostředí, kde mohou občané aktivně přispívat k bezpečnostním opatřením. To zahrnuje rozvoj veřejných vzdělávacích programů, podporu komunitních bezpečnostních iniciativ a posílení spolupráce mezi občany a bezpečnostními složkami.

V závěru lze říci, že integrace občanů jako aktivních spolutvůrců bezpečnosti je nezbytná pro vytvoření komplexní a udržitelné bezpečnostní strategie, která bude schopna efektivně čelit současným i budoucím výzvám. Tato strategie vyžaduje spolupráci všech úrovní společnosti, od jednotlivců a komunit až po vládní instituce, a je základem pro budování silné, odolné a dobře připravené společnosti.

Stanislav Gazdik, MBA,
ředitel institutu obrany

